

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.

hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtatnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.

első emelet,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

A vámkérdés és a gazdák.

Pécs, 1900 október 20.

Ha élő valóság lenne Magyarországon az alkotmányosság, amely a nemzetnek döntő befolyást biztosít a saját ügyeinek intézésére, a közös vámterület fönntartásáról többé szó sem lehetne, nemcsak azért, mert az osztrák alkotmányosság csődje folytán hiányzanak azok az előfeltételek, a melyekhez a hatvanhetes törvény a vám- és kereskedelmi szövetség létrejöttét hozzáköti, hanem főleg azért, mert a nemzet minden rétegét áthatotta már az a tudat, hogy a gazdasági közösségben Magyarország védtelenül van kiszolgáltatva a mindenkor érvényesülő, preponderáns osztrák érdekeknek s így nem vált be az a föltevés, a mely a hatvanhetes kiegyezés megalkotóit a gazdasági közösség létesítésére rábirta, hogy t. i. közösségben jobban érvényesülhetnek a két szövetséges állam kölcsönös gazdasági érdekei.

Ma a közös vámterületnek Magyarországon csak a kormánykörök és a nagybirtokosok a hivatásai. Amazok politikai okokból, mert nincs meg a kellő energiájuk harcra kelni az udvari körökkel, a melyek az összbiradalmi eszmét féltik a vámelkülönzéstől; emezek pedig, mert félnek a külön vámsorompók felállítását Ausztria által megindítandó vámháborútól s ezért ezt a sötétbe való ugrásnak nevezik.

A kassai gazdakongresszus bebizonyította, hogy ebben a kishitű felfogásban a magyar gazdaosztály túlnyomó része nem osztozik s el is bukatta Zselénszky Róbert grófnak azt a javaslatát, hogy a magyar gazdák kongresszusa foglaljon állást a közös vámterület mellett.

A kongresszuson szenvedett kudarc azonban nem törte meg a közös vámterületért kardoskodó oligarchák harci kedvét s most a sajtóban folytatják a küzdelmet, a mely a kassai kongresszuson vereségükkel végződött; aligha kecsegtethetik azonban magukat azzal a reménnyel, hogy a gazdaközönség közvéleményét, amely Kassán ellenük nyilatkozott, hírlapi cikkekkel hódíthassák meg maguknak.

A „Hazánk“ mai számában a vámközösség egy harcosa konstatálja, hogy az ország kereskedelmi és iparos testületei a közös vámterületnek többé nem hivat-

hanem majdnem egyhangulag a külön vámterületet követelik; a gazdaközönség azonban meg van oszolva, mert azok, a kik a független párt hivatásai, politikai okokból a külön vámterületet óhajtják, de a gazdák nagy része ezekkel még nem barátai a külön vámterületnek, mert oly megrázkódtatástól tartanak, amely a magyar állam anyagi romlására vezethet!

Hát őszintén megvalljuk, hogy nem csekély merészség kell az ilyen állítás megkockáztatásához a kassai események után, ahol Mérey Lajosnak azt a kijelentését, hogy a magyar gazdaközönség 90 százaléka híve az önálló vámterületnek, a jelenvolt gazdák olyan frenetikus tetszéssel fogadták, hogy Zselénszky Róbert gróf a csufos bukást kikerülendő, jónak látta nyomban visszahívni a közös vámterület pártolására tett indítványát.

Bizvást elmondhatjuk, ha még van a gazdaközönségnek egy csekély töredéke, a mely a vámközösség híve, úgy éppen ez az, a melyet ebben politikai tekintetek vezérelnek, mert a nemzetgazdaság igazi tekintetei már a gazdák túlnyomó többségét is az önálló vámterület híveinek táborába vezérelték, tekintet nélkül politikai pártállásukra.

Tudja ezt a „Hazánk“ cikkezője is s azért nem is mer föltétlenül lándzsát törni a közös vámterület mellett, hanem csak az esetben mondja ezt a magyar gazda érdekében állónak, ha a közösen kötendő kereskedelmi szerződésben a mezőgazdaságnak is ugyanoly mérvű kedvezmények adhatók, amint az ipar.

De hát éppen ez az, ami az Ausztriával való közösségben lehetetlen, mert Ausztriának nemcsak az az érdeke, hogy a közös vámterület ipari védővámokkal, bástyáztassék körül, de az is, hogy a külföld mezőgazdasági termékeinek behozatala a közös vámterületre kedvezményezettessék s így az ipari termelés minél olcsóbban juthasson a nyersterményekhez s az élelmi szükségletekhez.

Fel is panasolja a „Hazánk“ cikkezője, hogy gabonatermelésünk csak a papíron részeseül védelemben és főlegünkét csak úgy exportálhatjuk a közös vámterületről a külföldre, ha terményeink árát a viláfgazdalmi árakra engedjük lesülyedni, míg a külföldről a mezőgazdasági termé-

nyek legtöbbje akadálytalanul versenyez a közös vámterületen a saját cikkeinkkel.

Hát ez mind csak annak folyománya, hogy a közös vámterületen mindig az iparos Ausztria érdekei érvényesülnek. A külfölddel szemben alkalmazott ipari védővámokra a külföld mezőgazdasági védővámokkal válaszol, a melyek a magyar mezőgazdaság fölöslegének kivételét akadályozzák, míg a földmivelő külföldi államoktól kieszközölt ipari kedvezményeket azok mezőgazdasági terményeinek nyújtott kedvezményekkel kell megfizetnünk.

Megdönthetetlen igazság az, hogy a kereskedelmi viszonylatokban más az érdeke a mezőgazdasági államnak és más az iparúzó államnak s a gazdasági érdekharcban hasztalan prédikálunk kölcsönös méltányosságot, az erősebb legyüri a gyöngébbet. Már pedig az is kétségtelen, hogy a nemzeti vagyon értékét a végtelenségig hatványozó ipar mindig erősebb a természet szélességeinek kitett mezőgazdasági termelésnél s így az Ausztriával folytatott érdekharcunkban is mindig az kerül fölül, amit méginkább előmozdít az a körülmény, hogy maga az udvar is az osztrák érdekpártján áll, a mely a gazdasági közösséget sokkal inkább követeli, mint a mi érdekünk.

Ha valakinek, hát éppen a mezőgazdának kell tehát iparkodnia szabadulni abból a kötelekből, a mely őt egy iparosállammal való közösségre kényszeríti s a közös gazdálkodásban mindig az ipar érdekeit nyomja előtérbe a mezőgazdaság rovására.

Be is látta már ezt gazdaközönségünk túlnyomó része s éppenséggel nem tart attól a sötétbe való ugrástól, amely egy némely nagy úr által rettegett megrázkódtatással járhat. Nem veszett még ki a magyar gazdatársadalomból az az ősi erény, a mely 1848-ban sem rettent vissza a sokkal nagyobb megrázkódtatással járó reformtól, a jobbágytság felszabadításától, az ősiség és úrbériség eltörlésétől.

Az 1848-ki gazdatársadalom utódai kassai kongresszusukon megmutatták már, hogy nem ijednek meg attól a falrafestett ördögtől, a mivel Zselénszky gróf és társai el akarnák rettenteni a saját lábán való járástól.

tudatja a n. e. hölgyközönséggel, hogy bevásárlási útjáról hazaérkezett s nagy választéku raktárában ajánlja Berlin, Paris és Bécs legdivatosabb

Kohn Katica

kalapmodelljeit

a legolcsóbb árban.

Tanulmányut Párisba.

(Egy iparos jegyzetei a párisi világiállításra tett tanulmányutjáról.)

Pécs, 1900. október 20.

Péterfai Eördögh Lajos kocsigyártó a pécsi keresk. és iparkamara által a párisi világiállításra kiküldetvén, e tanulmányutjáról a következőkben számol be:

Pécsről folyó hó 2-án indulván el tanulmányutjára Budapesten át Bécsbe vette útját. Bécsben megnézte a király udvari kocsijait. Egy udvari kalauz kijelentése szerint a kocsik száma hatszáz s mindentéle alakban és kivitelben láthatók. A legtöbb Ambrusker és Lohner bécsi gyárosok gyártmánya s felerészben gummikerekekkel vannak ellátva és levegővel töltött sinekkel, melyek két-három évig is eltartanak s a kocsi nem ráz, kerekei a legkisebb zajt sem okozzák. Bécsben különben a közlekedést teljesítő kocsik is nagyrészt gummikerekek s a fiakkerek és omnibusz kocsik és automobilon is mindenféle gummi-kerekekkel láthatók.

Bécsből Lincen át Münchenbe, Bajorország fővárosába ment Péterfai Eördögh Lajos, hol a várost megtekintette. München nagy palotákkal, óriási pályaudvarral rendelkezik. A közlekedésre való kocsik, fiakkerek és villamos kocsik tiszták, rendszeresen kezelvők s az igazi jó bajor sör városának díszére válnak.

Münchenből Augsburgon és Ullmon át Stuttgartba, Württemberg fővárosába ért. Stuttgart új királyi palotája fényes és ragyogó épület. A város pályaudvara nagy és tágas; palotasorai impozánsak. A közlekedést fiakkerek, landauerok, batárok és villamoskocsik eszközlik.

Innen Karlsruheén át Strassburgba, Elzász Lotharingia fővárosába ért. Strassburg erődítményekkel van bekerítve. A város nagy és szép; templomai kiválóak és közlekedése igen élénk, melynek közvetítésére villamosvasut is szolgál.

Strassburgból Nancy és Chalonsón át ért Párisba s az egész ut Bécsből három éjjeli és két nappali utazásból állt. Párisban leírhatatlan a nagy közlekedés, melynek lebonyolítására mindenféle járművek szolgálnak. Vannak itt egy és kétfogatu fiakkerek; emeletes om-

nibuszok, 50—60 személyre s rendszerint 3 ló által húzva. Vannak ugynevezett *gavalléromnibuszok*; nyitott tetővel, négy osztályival s minden osztályban 8—8 utas ül. Ezeket egymás elé fogott négy ló húzza és gyorsan hajtanak. Van villamos motor-kocsik egész raja s van földalatti gőzvasutja is a nagy világvárosnak. De a magánfogatok is mindentéle fajban láthatók itt. Nagyon kedvelik a kétkerekű kocsikat és fedeles hintókat, melyek ára 1200—1400 frank. Batárok, Landauerok a legfinomabb s legváltozatosabb kivitelben száguldanak végig az utcákon s vannak automobilon kocsik és 1—4 személyre és teherszállításra is, melyek 60—80 métermázsá terhet elbírának. — Az üzleti csomagkocsikat feltűnő ügyességgel kezelik s szerkezetük is olyan, hogy bárhol, bármikor a legnagyobb forgalomban is meg lehet velük egy pillanat alatt állni. A teherkocsik óriási terheket visznek; legtöbbször kétkerekűek s 180 centiméter magasságban 15—16 métermázsá teherrel vannak megrakva. Ilyent egy ló húz; de felraknak 30—40 métermázsát is egy lóra s két lóra pedig 6—12 darab hatszáz literes hordót is, a teherkocsik igavonó lovai valóban szükségessé tennek az állatvédelmet. A szemetes kocsik mind kétkerekűek de fedelük nincs s másfél méter magas és széles oldalain a szemét folyton hulladozál lefelé. Épen ezért az utcák bizony nem nevezhetők tisztáknak s a nagy forgalom miatt a seprőgépek és öntözőkocsik alig használnak valamit. Így hát tisztaság tekintetében nemcsak Budapestet, de Pécsét is Páris fölé lehet helyezni.

A mi Budapestet illeti, az valódi kis Páris, mit a franciák se tagadnak; de olyan szép és tiszta közlekedési eszközöket, mint Budapestben, különösen a villamos kocsik, sem az egész uton, sem Parisban nem lehet látni.

A Szajna-szigeten az állatkert esik először az idegennek útjába. Van itt egy óriás nagy elefánt, a melyhez foghatót sem a budapesti, sem a bécsi állatkertben nem lehet látni.

A város nevezetességei között első helyen áll a Notre-Dame templom, melynek szépsége leírhatatlan. Az igazságügyi palota nagyobb a budapestinél; de nincs olyan szép.

A rendőr-prefekturától a Szajna át menve látjuk a Royal palotát, mely parkirozott, kerített udvarral van körülvéve. Ebben van elhelyezve a gyarmatügyi miniszterium is. A Tuillériák kertje és óriási palotája megsemmelésére jó félnap kell, míg az idegen végjárhatja.

A Concordia-téren keresztül a kiállítás főkapujához érünk. A főkapun bemenne látjuk a kertészeti kiállítást. Ettől jobbra van a francia történelmi csarnok, szobrokkal, régi butorokkal stbivel. A nemzetközi szépművészeti csarnok hatalmas kupolájával tűnik ki. A Sándor-hídon át a nemzetközi díszítési, butoripari és ruházati csarnokba érünk, a mely óriás méreteivel tűnik ki. A Szajna partján a nemzetiségi pavilonok sora következik. Itt Oszország, az Egyesült államok, Törökország, Ausztria, Magyarország, Bosznia, Norvégia, Spanyolország, Nagybritannia, Belgium, Görögország, Szerbia stb. állítottak ki. Innen a nemzetközi egészségügyi, hadifelszerelési és tengerészeti pavilonba érünk, hol az összes nemzetek hadiszerei láthatók, valamint hadihajók, gőzmozdonyok stb. A Mars-mezőn az Eifel-terony alatt épült nemzetközi iparcarnok a legnagyobb a kiállítás területén. Itt a világ minden tájáról kiállított kocsiknak se szeri, se száma. Természetesen, sok benne az ekszcentrikus, eredeti dolog; így például egy zsalus kocsi, mely párisi gyártmány. Német, francia és angol gyártmányok tűnnek itt fel eredetiségükkel; de a budapesti kocsik is kiállják velük a versenyt, sőt aranyérmekkel is ki lettek tüntetve, mert különösen könnyűség tekintetében felülmúlják a többieket. Vannak automobilon kocsik is Londonból, Párisból, Bécsből s bizonyára a jövő az automobilon kocsiké a közlekedés terén. A vegyi iparkiallításra keresztül a nemzetközi gépkiallításba jutunk. A hatalmas dinamogépek kötik itt le az ember figyelmét. Majd a fonó és ruházati iparkiallításra a hatalmas szövő és varrógépek tűnnek fel; a bányászati és kohászati pavilonból ezután a Trocadero-térre jutunk, hol a mulató pavilonok vannak.

Rövid idő, alig négy nap alatt sorra lehet mindezt járni s az ut Svájcra és Tirolon át visszafelé ép oly gyönyörű, mint az odavivő előbb vázolt ut a milyen tanulságos.

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Heti krónika.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Mi újságírók napi lázas munkánkban, ha minden hét végén számadást vetnénk magunkkal, hogy mi mindentéle eseményt irtunk meg naponkint egy héten át az újságunkban, Isten, meggyőlőnk a mesterségünket. Jó azonban, hogy nem szoktunk sem az adóssá-gainkról, sem az eseményekről számadást vezetni; azokat ugyanis csak muszáj kifizetni, ezeket pedig — ha megirtuk — már elfelejtetik velünk az újabb események.

Erre a hétre különösen rámondhatjuk ezt.

Mindjárt nagy szenzációval kezdődött ez a hét. Egy vakmerő rabló kirabolta az öreg Pataky Lucidust, a mizeirek házfőnökét, s fényes nappal követte bár el a rablást, sem rajta nem csípték, sem el nem fogták, sőt még ma sem tudják róla, hogy merre van? Keresik, kutatják, táviratoznak mindenfelé, letartóztatnak mindenféle gyanús embert, de a rabló — nincs sehol. Ugy, hogy utoljára maguk a rendőrök sokalták meg hiábavaló hajszát s élcélődésre vetemedtek elkeseredésükben.

— Megvan a rabló! újságotlák e hét végén.

— Megvan? Hol?

— Hát a bőrében!

Hanem az a fanyar nevetés, a mi ezt a régi élcet követte, az nem illet sehogyse a mi jókedvű rendőreinkhez.

Ördöge lehet annak a rablónak, meg ha Angyalinnak hívják is! gondolja magában a rendőrség és mit tenne mást, kiadja a körözést az ismeretlen tettes ellen s most várja, mit hoz a jó sors.

Mi újságírók is úgy voltunk ezzel a szenzációval. Megirtuk töviről-hegyire, de hát alig elősködtünk belőle két napig, már is újabb szenzációt vártunk.

És ime meglett.

Gavallér-halál volt a hétnek nyomban következő szenzációja. Egy talpig gavallér világi, kinek — miként a nóta mondja — »állt a világ«, a kit de sokan irigyeltek gondtalan, nagyuri passziókban kifogyhatatlan életteért, egy szép napon ime megunva ezt a szép életet, ráfeküdt a pompásművű, drága vadászfegyverére és keresztüllötte a szívet. Mint jó vadászhoz illik, nem hibázta el a célt. És meghalt — gavallér halállal!

Kevesen tudják, hogy épen azon a napon volt négy hónapja, mikor városunkban szintén történt egy véres szenzáció. Négy hónappal ezelőtt lötte magát föbe egy másik gavallér, egy szintén urimódban élő, szintén sokaktól irigyelt ember. És akkor este egy társaságban úgy nyilatkozott róla ő, e hétnek öngyilkos gavallérja:

— Gavallér-ember csakis így halhat meg!

S ime beváltotta a szavát. Most követte ő is ebben a halálban! követte, biztos kézzel löve át a minden rossz emberi kuforrását bennünk, a szívet.

És alig hangzott el a finomművű »Express« vadászfegyver dörrenése, már is újabb dörrenés követte. Megint egy emberi életet oltott ki

a gyikos golyó; megint egy ember dobta el magától az életét s ismét zúgott a csodálkozó bámulat hangja:

— Ki hitte volna?

Igen. Ki hitte volna, hogy a *Hirci bácsi* is ilyen szomorú véget ér? Ki hitte volna, hogy az alig megnyitott »Kis Vigadó«-ban a gyász út tanyát és a gazda piros vére tösti meg a csak nemrég felavatott vig tanya, falait!?

De hát bekövetkezett ez is. És itt ismét csak előtérbe lép a mindenben emberi tettek rugóját kereső kíváncsiság: *miért?*

Miért dobja el magától az életét itt egy gavallér, ott egy egyszerű munkásember, a ki a két keze munkájából nyugodtan élhetett volna? Miért? Megfelelnek rá az orvosok és konstatálják, hogy a tett oka a gavallérnál s a vendéglősnél egyforma volt, — pillanatnyi elmezavar.

Elmezavar! És csak egy pillanatnyi! Olyan, a melyik öl.

Mert van másforma is. Olyan, a melyik nem pillanatnyi; a melyik nem is öl, nem veszi rá az embert a saját maga elpusztítására, hanem kinezza, öldöklí a *lelket*.

E két szenzáció között ilyen is szerepel. És furcsa, talán meg se tudja senki, ha a mindent felkutató újságírók rá nem jönnek. Pedig bizony sajnálni való, szomorú szenzáció ez is. Ime az Isten szolgálja, az egyszerű szerzetes, a ki munkában és imádságban tölti napjait, éjjeleit egyaránt, a legszomorúbb sorsra jut. Elhomályosul a lelke, mely mindig az igazságot szomjuhozta; meggyengül az agya, melyet pedig a hit erősségével mindenkori-

Hirek.

Pécs, 1900. október 20.

A divatról.

Még egyszer említsük fel őt, ki mint a négy évszázad utolsó uralkodója, csak nemrég vonult be hozzánk, alaposan megtépezte a fák koronáit, aztán itthagya őket a maguk sivár meztelenségében, hadd szórja rájuk fehér hópihéit a zord tél apó, hadd teremjen rajta zuzmára-virág!

S midőn újra felemlítjük a barátságatlan őst a maga csipős szeleivel, tesszük ezt azért, mert néhány nap óta ez a melancholikus ur egy új oldaláról mutatkozott be, vagyis mint divathős.

Divat! Istenem, milyen tág értelmű, könnyen alkalmazkodó szó s mégis mily fontos a mindennapi életben! Eddig korszakalkotó volt ez a »divat« szó, mely szoros rokonságban állott a »stilus«-sal s szinte arra volt hivatva, hogy egész nemzeteket egyforma, a korizlésnek megfelelő öltönybe bujtasson.

Most azonban már csak idényszerinti divatokat ismerünk, melyek abban különböznek őseiktől, hogy nem ők teszik az idényt, hanem az idény szerint kell nekik alkalmazkodniok.

Csodálatos, de való, hogy ez az ősrégi fogalom egyik ugyancsak ősrégi sajátosságát megtartotta a mai napig is, vagyis azt, hogy hódolnak neki hölgyek és férfiak egyaránt.

Csak hogy míg a régi francia képcsarnokok Watteau-korabeli képei tanúsága szerint, a fehér parókat és a könnyed, szinte a divat s kor költészetét kifejező »mille fleur« férfiak és hölgyek egyaránt viselték s ruhájuk kizárólag csak a nem megkülönböztetésére szolgáló férfi és női szabásban különbözött egymástól, most bizony semmi, a legcsekélyebb hasonlóság sincs a két nem ruházata között, legfeljebb, idénydivatról lévén szó, abban egyezik meg a férfi és nő divatja, hogy mindkettő ruhája lehetőleg meleg szövetből készül.

Pardon! Hogy következetesen »férfi és női« divatról szólunk, ellenkezőleg ama konvencionális szokással, mely az elsőség jogát kétségtelenül a hölgyek számára követeli, de nem szabad elfelejtenünk, hogy divatról lévén szó, abban a korban, midőn még Franciaor-

szágban a jabeaut mellé s a subtilis, finom szabású »mille fleur«-ből készült aranysegeyes frakk alá spádét kötötték a férfiak, — ezzel is dokumentálni óhajtván erősebb voltukat, — kétségtelenül őket illeti meg az elsőség joga.

Őnök természetesen — kedves Hölgyeim — önkéntelenül is azt kérdik e pillanatban: »de miért mindig Franciaország?« Zavarja ez talán Kegyeteket? Nos, ha igen, úgy mondjuk Franciaország helyett azt, hogy: *Páris!*

Nemde most már tisztában vannak azzal, hogy miért mentünk el a frankok hazájába, midőn divatról szólottunk? Hiszen nincs a Kegyetek bájos nemében egyetlen hölgy sem, ki ne tekintene néhány százalékkal büszkébben végig a mellette elhaladó járó-kelők szemébe, ha kalapját például azon büszke öntudattal hordhatja fején, hogy az valódi *párisi modell*.

Igen! *Páris volt* eddig a divat vezénylő helye, az a központ, melynek fonákságait oly szívesen utánozta mindenki s bár a férfiak már régóta *angolul* öltöztek, hölgyeink híven kitartottak a párisi divat mellett.

Ezen a téren azonban úgy látszik, az ideai ősz lényegesen változtatott s szinte — ha nem is korszak — de legalább is egy új aera megteremtésének jogát vindikálja magának.

Vártunk mostanáig azzal, hogy a divatról ejtsünk szót, mert hiányzott a toaettek bizonyos idényszerinti és sajátos egyöntetősége, mely hiányt hajlandók voltunk az idény kezdetének és bizonytalan voltának tulajdonítani, de legnagyobb meglepetésünkre most, midőn az ősz beköszöntött és uralkodása már kétségbevonhatatlan, a divat terén még mindig valami sajátságos khaosz tűnik szembe, melyen mindössze kétféle alak uralkodik s úgy látszik, ezek is kerülnek ki győztesen a különböző áramlatok háborújából.

Sajátságos! Hiába keressük hölgyeink öltönyén az idény az eddig elmaradhatlan volt párisi jelleget. Hol van a sima, testhez álló, szinte feszülő egyszínű alj, mely oly határozottan domborította ki hölgyeink természetét, annyi idegigazgató kacérsággal, hogy azt hihette volna az ember, hogy úgy melegében került le a legsikkesebb »parisien« csipkehabos testéről? Hova lettek azok a remekszabású, szinte férfias derekak, melyek magukon viselték ugyszólván a párisi emancipáció hadüzenetét? Mi seperete el a föld színéről a kacér

és dusan tollal diszitett kalapokat, melyeknek formája minden arcnak oly édesen merész kifejezést kölcsönzött, mintha a korzó mindmegannyi szép asszonya csupa apró, huncutkodó, naivan vásott gyermekleány lenne. Nyomat sem találjuk ezeknek. Valóságos babyloni zürzavar uralg most a divat terén: Ruhákban a legkülönbélebb, de izléstelen színű és szabású »szecesszionista« toillettek láthatók, melyekhez hölgyeink vagy a hideg s merev »boer« kalapot, vagy a régi »Makart« formájú tolldiszes fedőket viselik.

A khaosz közepette aztán a »Stuart Maria«-korabeli magas galleru őszikabátok, a spanyolkák és fekete bársony, igen csinos tolldiszes, ráncolt barettek tűnnek ki, melyek mindinkább spanyol jellegűvé válnak s úgy látszik, ez lesz — a spanyol — áramlat az, mely az ideai ősz divatverseny favoritjává fogja kinőni magát.

Hogy meddig fog uralkodni, az kétséges. Valószínű azonban, hogy már a téli idény elsőpri s elfeledteteti, mert bizony a honoló bábeli zürzavarnak neszét vették a divat székhelyén, Párisban is, honnan nemsokára utnak indítják a maguk hangadójukat. Vajjon győzni fog-e az?

Bizony az kérdéses. Attól függ, hogy az a szellem, mely most uralg, mely mi közösséget sem tart a jó izléssel, s emancipálódni vágyó mivoltában a szecesszionizmusig süllyed, vajjon mennyire mételyezte meg önmagát?

Dr. Faust.

Napirend 1900. október 21-én és 22-én.

Naptár: vasárnap, okt. 21. — Róm. kath.: Orsolya — Prot.: Orsolya. — Görög-kel.: (okt. 8.) Pelágia. — Zsidó: Tischri 28. — Nap két 6 óra 30 perckor; nyugszik 5 óra 1 perckor. — Hold két éjjel 4 óra 5 perckor; nyugszik délután 3 óra 33 perckor. **Hétfő,** okt. 22. — Róm. kath.: Kordula. — Prot.: Kordula. — Görög-kel.: (okt. 9.) Jakab. — Zsidó: Tischri 29. — Nap két 6 óra 31 perckor; nyugszik 4 óra 59 perckor. — Hold két reggel 5 óra 6 perckor; nyugszik délután 3 óra 57 perckor.

Időjelzés. A központi meteorologiai intézet jelzése szerint: borús, ködös, hűvös idő és helyenkint csapadék várható.

Térszene vasárnap d. e. 1/12 órakor a Széchenyi-téren.

Athletikai-Club közgyűlése vasárnap d. u. 3 órakor a Tornacsarnokban.

támogatott s a szegény szerzetes agyrémét épen az képezi, a mi miatt beteg lett lélekben: hogy talán nem felelt meg kötelességének s ezért egyházi átokkal sújtatik!

Bizony mondom, megsiratni való a halott, ki maga dobta el magától az életét; de százszor jobban meg kellene siratni azt, a kinek elhomályosul a lelke, megtévelyedik az agya és ezek között is leginkább az Úr alázasat szolgálját, a szegény szerzetes barátot, ha ilyen gyászos sorsra jut.

Gavallér-halál, egyszerű ember halála mi ehhez képest? Ha meghal a test, a lélek felszabadul; de ha a lélek beteg, mily gyötrelmeket kell kiállnia a szegény testnek is!?

Az idő nagyon jó alkalmazkodott e hét eme szomorú szenzációhoz. Esett, fújt a szél és ködös-borongós őszi idő volt az egész héten át. Szinte megölte a lelkeket ez a szomorú idő s az őszi hervadás végső jelei oly igen illettek e hét szenzációhoz.

De azért nem vesztett ki a remény az emberek szívéből egy jobb jövő iránt. Lám, még mindig reménykedünk, hogy kapunk vas-

uti üzletvezetőséget és deputációt akarunk meneszteni a miniszterhez, hogy a reményünket megerősítsük. Igaz ugyan, hogy a deputációba még eddig kevesen jelentkeztek, de hát még van idő, hisz a deputáció még csak a jövő héten — megy. Hanem aztán milyen eredménnyel — jön haza? Nem-e úgy, mint egyszerű ember, a ki így jellemezte egy nagy utazását:

— Ezzel az uttal tartoztam az ördögnek!

Waldersee is az ördögnek lehetett adója a Németországból Kínába megtett uttal. Mert ime, mióta Kínában van, a boxerek csillaga lehanyatlott és folyton csak a békealkudozások folynak a nap birodalmában. S még mesélik, hogy *Waldersee* egyetlen ütközet nélkül kénytelen lesz békét kötni a kínaiakkal s egyetlen löhadvezéri működése a kínai háboruban az lesz, hogy a békeokmány alá odairja a nevét.

Más világesemény nem is volt e héten. A német császár kinevezte birodalmi kancellárrá *Bulow* grótot; a magyar király pedig Gödöllőn vadászott az egész héten át. Buda-

pest ünnepelte *Walter Cranet*, a ki végre is Pécsre jött kipihenni a pesti ünnepeltetés fáradalmait. Nálunk különben most épen itt találta az »Uránia«-t, a mely a művészet és művelődés szeretetét akarja terjeszteni az »őh nép!« között. Csak utcáink aszfaltozását s a mérnöki tudomány legújabb remekét, a plébániautca elején levő vízfolyást s a kaposvári-utca remekbecsínált »szabályozását« ne mutassák meg *Walter Cranet*nek, mert elviszi a rossz hírünket messze idegenbe.

Megkezdődtek a *Mór áldások* is. Boldog Mór, pécsi püspök emlékezetével fejeződnek be a magyar katolicizmus jubileumának pécsi ünnepségei s igen helyesen. Mária hónapja végefelé jár már s közeledik a jótékony asszonyok évadja, a tél. És jelentkeznek a népkönyha — megnyitások, a thea-estélyek is. Azonban a szegény nép eszik a gazdagok fil-léreiből; ezeken a gazdagok mulatnak a — szegények javára.

Kövágó Órs.

Őszi és téli női kabátok, gallérok, gyermek-felöltők, ruhakelmék, selymek, flanellek, pargetek, vásznak, siffonok, paplanok, szőnyegek, függönyök, ágy- és asztalterítők legolcsóbban szerezhetők be KIS ZSIGMOND-nál Pécsen, Széchenyi-tér, Pécsi Takarékpénztár palotájában.

Erdősi szakvizsgák a megyeháza hétfőn d. e. 9 órakor.

Színház: vasárnap d. u. »Eleven ördög«; este »Vén bakkancsos és fia a kuszár.« Hétfőn: »XI. Lajos.«

— (**Walter Crane Pécssett.**) A tegnapi rendelkezés szerint Walter Crane és családja, ma (szombat) este a nyolcórás budapesti gyorsvonattal érkezik Pécsre, hol az érkezőket **Zsolnay Miklós** gyáros, mint házigazda fogadja.

— (**Taray Andor súlyos beteg.**) Bizonyára nagy s őszinte részvételt fogadják Pécs társadalmának minden rétegében azt a szomorú hírt, melyről kennek értesítettek s mely szerint **Taray Andor** nyugalmazott közigazgatási bírót, a Lipót rend lovagját Budapesten tegnap baloldali szélhűtés érte. **Taray Andor** a hatvanas évek végén Pécs város polgármestere s a hetvenes évektől kezdődőleg három cikluson át országgyűlési képviselője volt. A nyolcvan éves aggastyán baja oly súlyos, hogy hozzátartozói minden percen tartanak a katasztrófa bekövetkezésétől.

— (**A Zsolnay-szoborra**) a pécsi kereskedelmi- és iparkamarához érkezett adományokról XXXVI. kimutatás: A XXXV. kimutatás összege: 17795 kor. 23 fill. Gross Antal, Üszög 100 kor. Bezdáni ipartestület 4 kor. Mezőcsáthi ipartestület 2 kor. Összesen 17901 kor. 23 fillér.

— (**Iskolalátogatási megbízás.**) A közoktatásügyi miniszter **Spitkó Lajos**, székesfehérvári tankerületi főigazgatót a *gyönki* ev. ref. algimnázium, a *csurgói* ev. ref. főgimnázium és a *bonyhádi* ág. ev. algimnázium meglátogatásával s azokban az állami főfelügyelet gyakorlásával a folyó tanévre megbízta.

— (**A pécsi nemzeti kaszinó**) holnap délelőtt tíz órakor a nemzeti kaszinó elnöke, **Kardos Kálmán** ny. főispán, országgyűlési képviselő elnöke alatt, választmányi ülést tart a kaszinó igazgatósági irodájában.

— (**A perzsa sah kitüntetettje.**) Ő felsége a perzsa sah **Sternberg Ármin** és Testvére cs. és k. udvari szállító hangszergyár főnökének, **Sternberg Dezső** urnak a nap és oroszlanrendjelet adományozta és megengedte, hogy a perzsa császári udvari szállítói címet használhassa. A sah és miniszterei **Sternberg udvari hangszergyárban** 20.000 koronát meghaladó megrendelést tettek villamos zongorák, harmonium és egyéb hangszerekre. A sah összes bevásárlásai között ez volt a legnagyobb.

— (**Térzene.**) Vasárnap 1/12 órától 1/1 óráig a Széchenyi-téren terzenét tart az 52-ik gyalogezred zenekara a következő műsorral: 1. »A gladiatorok bevonulása.« Győzelmi induló, Fuciktól. 2. Nyitány Ádám operájából: »Ha én király volnék.« 3. Keringő, Strausstól. 4. »Sevillai szép leány.«; gavotte Cibulkától. 5. Egyveleg Zichy Géza gróf »Roland mester« című operájából. 6. »A kis szökevény«; induló.

— (**Krasznay Jenő temetése.**) A Nemzeti Kaszinó részvétíratot intézett a tegnapelőtt öngyilkossá lett igazgatója özvegyéhez s a kaszinó megbízásából **Little József**, alelnök, dr. **Lauber Rezső** titkár és **Reeh György**, igazgató-helyettes, helyezték el a Kaszinó koszorúját a ravatalra e felirással: »*Feljelthetetlen igazgatójának — a pécsi Nemzeti Kaszinó.*« A kaszinó külön gyászjelentésen

értesítette tagjait a gyászestéről s a tagok ma félégyszer vonultak a kaszinóból testületileg a gyászházhoz a temetésre, mely ma délután négy órakor folyt le nagy részvét mellett. — A gyászszertartást **Ábrahám István**, belvárosi káplán, végezte. A temetésen megjelentek: **Kardos Kálmán**, ny. főispán, országgyűlési képviselő, a pécsi nemzeti kaszinó elnöke, báró **Fejérváry Imre** dr. főispán és neje, **Udvarnok** ezredes, a helyőrség tiszti karának számos tagja, a bíróságok és ügyvédi kamara tagjai, továbbá **Blaskovich István** kir. táblai elnök, **Hardy Sándor**, kir. törvényszéki elnök, **Sávell Kálmán**, kir. főügyész és a helybeli társadalom számos tagja. A halottas kocsit és az előtte haladó koszorúskocsit a pompásabbnál pompásabb koszorúk egész halma borította, mintmegannyi rokon és jóbarát, vagy tisztelő kegyeletteljes ajándéka, melyekkel **Krasznay Jenő** elhunytja fölötti részvétüket tolmácsolták.

— (**Vásároljanak osztályosjegyet**) **Lukács Vilmos** bankházában Budapest, V. Föld-utca 10, egy egész 12 kor., egy fél 6 kor., egy negyed 3 kor., egy nyolcad 6 kor. 50 fillér.

— (**Dalárda-estély.**) Legutóbbi számunk egyikében jeleztük már, hogy a Pécsi Dalárda november hó 24-én tartja rendes őszi dalestélyét, mely az alapszabályok értelmében fog lefolyni. A dalárda néhány férfikart fog elénekelni katonazenekar-kisérlettel, mely után tánc következik. A jövő havi dalestélyre a dalárdisták — mint értesülünk — máj megkezdtek a darabok betanulását. A dalestély iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

— (**Athléták közgyűlése.**) A pécsi athlétikai klub a holnapi vasárnap délután 3 órakor tartja a városi Tornacsarnokban évi rendes közgyűlését. A közgyűlés tárgyai lesznek: az elnök évi jelentése; a pénztáros jelentése; a jövőévi költségvetés; új tisztikar választás és indítványok. Este nyolc órakor társasvacsora lesz a »Hajó«-ban.

— (**Revolveres rabló az irgalmasoknál.**) A **Pataky Lucidus**, irgalmasrendi kórházi főorvos ellen elkövetett vakmerő rablás tettesét mindez ideig nem találták meg. A gyanuba vett összes egyének hivatalos hitellel igazolták alibiüket s így minden irányban eredménytelen lett az eddigi nyomozás. Semmi kézzelfogható adat nincs a rabló kiletére vonatkozólag; sem személyeírása nem biztos, sem azt nem tudják, merre tűnhetett el s eddig hol és merre járt. Sőt még az ötszáz forint mellé elrabolt két arany órának sincs meg a hü leírása, hogy remélhető lehetne, hogy mikor ezeken túl akar adni, majd akkor elfogják. Szóval semmi adat nincs; gyanús egyén se kerül több s a rablónak még a nyoma is elveszett. A rendőrség tehát most nem tehet mást, mint egyelőre — nyomot keres. S ha majd talál, akkor azt fogja ütni, ha már a rablót nem tudja kézrekeríteni.

— (**Jóváhagyott alapszabályok.**) A »Rác-görcsönyi róm. kath. temetkezési egyesület« alapszabályait a m. kir. belügyminisztérium a bemutatási záradékkal ellátta.

— (**Budapest világváros.**) Ezt mondjuk mi idehaza, de ez a véleménye a világlátott idegennek is. Ne menjünk messze, csak nézzük a nagy körut forgalmát, mely kaleidoskopszerű képével a legélénkebb benyomást gyakorolja a szemlélőre. Az élelmes kereskedő, szállodás, bankár mindmegannyian az újabb technika vívmányaival iparkodnak a

közfigyelmet üzlethelyiségükre téríteni és meglátszik az igyekezetükön, hogy a hatás elérésére nem riadnak vissza anyagi áldozatoktól sem. Ez a kis elmefuttatás pedig abból az alkalomból jut az eszünkbe, hogy Erzsébet-körut 54. számú ház előtt állandóan sok a szemlélő közönség, a mit egy hölgy okoz, ki a kirakatban sorra mutogatja, mikor lesz osztálysorsjáték húzása stb. Igazán érdemes megnézni ezt az elmésen összeállított automatát, melyet villamóram tart működésben s toilettjeit is a legelőkelőbb műteremből kapja, sőt a frizurája is a legmodernebb. Hazánkban az első ilyfajta mozgó alak a Török A. és Társa Erzsébet-körut 54. szám alatti fiókbankjában van felállítva és igazán látványosság számba megy. Ez a szolid cég mindent elkövet, hogy a fővárosban levő és ideutazó vevőkört minél inkább tágítsa és a nagy közönségtől már kiérdemelt bizalmat fokozza.

— (**Jelentés a vizről.**) A Tettye mai vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: A viztartók tele vannak; a tettyei forrás vizszolgálató képessége folyó hó 20-an reggel 965 köbméter.

— (**A város közegészségügyi bizottsága**) ma délután 3 órakor ülést tartott a városhaza közgyűlési termében dr. **Kellemen Mihály**, nyugalmazott főorvos elnöke alatt. Az ülésen jelenvoltak: **Majorossy Imre** polgármester, **Cirer Elek** dr. tiszti főorvos, **Ludwig Ferenc** és **Tolnai Lajos** kerületi orvosok, **Rauch János** főmérnök, **Cirják Ignác**, **Salamon József**, **Hrabécy István** törzsorvos, **Zsiga László**, **Schwarz Frigyes** dr., **Kauffer Jenő** dr., **Schmidt Antal** dr., **Johann Béla** dr., **Pajor Leó**, **Fehér József** és **Pick Ignác** dr. Az ülés a *járványkórház* ügyét vette tárgyalás alá. A budaikülvárosi temető hullaházát esetleges átalakítások után alkalmasnak jelezte maga **Frank Lajos**, miniszteri kiküldött, a minap megtartott helyszíni szemlén. A bizottság többsége azonban a barakkszerű járványkórház mellett volt ma is s így ezt a javaslatot is leszavazták s az ügy továbbra is tengerikigyóként fog szerepelni. A belügyminiszter által legújabbán kiadott *uj orvosi díjszabályzatot* tárgyalta ezután a bizottság s elhatározta, hogy Pécs város a második fokozatba vétessék fel — **Bárányamegye** a harmadik fokozatba soroztatott — hol *pörös esetekre* egy nappali látogatásért 4 kor., éjjeliért 6 kor. fizetendő. Az ülésnek több tárgya nem is volt s négy órakor véget ért.

— (**Névmagyarosítás.**) **Tauber Izidor**, szegzárdi illetőségű, ugyanottani lakos vezetéknevének »Telkes«-re kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedett.

— (**Ráth Mór**) könyvkereskedése, **Budapest**, Haas palota, ajánlja mindazoknak, kik Párisba, Londonba, a Continens többi nevezetesebb városaiba, fürdőibe, üdülő helyeire (Svájc stb.) készülnek, a mennyiben léteznek, magyar nyelvű, de különösen nagy választékban francia, angol, német vasuti utmutatókat, Baedeker, Merier és hasonló utazási kézikönyveket, térképeket, helyi tervrajzokat stb. 1900. évi kiadásokban, továbbá utazási olvasmányt minden nyelven, kis kézi szótárakat és beszélgetéseket, szóval mindazt, a mi a turistát tájékoztatja és szórakoztatja.

— (**Hirci Ferenc halálához.**) A tegnapi délután öngyilkossá lett **Hirci Ferenc** vendéglős haláláról a gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki: »*Hirci Ferenc* szül. *Horváth Franciska* és fia *Kálmán*, mélyen szomorodott szívvvel jelentik sajtát, úgy a széleskörű rokonság nevében is, a

A BÉKA!

A BÉKA boltos tisztelettel értesíti a t. hölgyközönséget, hogy raktáron vannak szép, újdivatu női ruhaszövetek, flanellek, selymek, zephir és barchetek, továbbá vászon, kanavász és chiffonok.

Agyterítők, függönyök, szőnyegek, selyem- és caschmir-paplanok és menyasszonyi kelengye. — Műdjában áll tehát mindenkinek az őszi és téli saisonra szükségletét kevés pénzért a BÉKA-nál fedezni. **Irgalmasok-utca 10. Saját házában.**

— Nagy raktár valódi angol férfi-szövetekben a legújabb és legjobb minőségben. —

szeretett férj, apa, illetve rokonoknak: *Hircy Ferenc* folyó évi október hó 19-én délután 1 órakor történt gyászos elhunytát. A szeretett elhunytak földi maradványai folyó évi október hó 21-én délután 3 órakor fognak lakásán: *Munkácsy Mihály*-utca 9. szám a. házban be-szenteltetni s onnan a budaikülvárosi közsirkertben örök nyugalomra elhelyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat pedig f. hó 22-én délelőtt 9 órakor fog a belvárosi plébánia templomban a Mindenhatóknak bemutatni. Pécsen, 1900. évi október hó 19-én. Nyugodjék békében! — Mint bennünket ma illetékes forrásból értesítenek, az öngyilkos vágzetes tette előtt nem mulatott, sőt napok óta lehagolt és szokatlanul szomorú volt s már ekkor foglalkozott a halál gondolatával.

— **(Megölte egy szalmaszál.)** A véletlen, mely már oly sok esetben tragikusvégi baleseteknek volt az okozója, tegnap Herenden ismét szaporította egygyel áldozatainak számát. Akként történt a dolog, hogy *Molnár István* (davaló lakos, szalmát rakott cselédjeivel a padlásra. A gazda hároméves *Jusztin* nevű leánykája is kint játszadozott ekkor az udvaron s játék közben a gyermek leküzdhetetlen és sajátos falánkságával egy kis darab szalmát a szájába vett s a szalma — valószínűleg légzés közben — a torkára csuszott s még mielőtt a leányka rekedt kiáltásaira a szülők segíthettek volna gyermekükön, megfojtotta a szerencsétlen kis leányt.

— **(Utóállítás.)** A vármegyei katonai vegyes utóállító bizottság ma reggel nyolc órakor utóállítást tartott a Scholz-féle sörházban. Az utóállításon mint polgári elnök *Koszits Kálmán* vármegyei főjegyző jelent meg, a közös hadsereg részéről *Duráti Pál* őrnagy, a honvédség részéről *Kelcs Géza* százados, a járás képviselőjében *Vaniss Sándor* főszolgabíró és *Trizler Rudolf* dr. járásorvos. Utóállításra több mint száz legény került, kiknek legnagyobb részét az idén alkalmatlannak találták a katonai szolgálatra.

— **(Árverés a zálogházban.)** A Zrínyi- és Gyár-utca sarkán levő Weisz-féle zálogházban folyó hó 26-án délután 2 órakor árverés tartatik, melyen a törvényben előírt határidőn túl meg nem hosszabbított, — ide értve a József-utcai zálogházban betett tárgyakat is — arany, ezüst ékszer és más zálog tárgyak nyilvánosan elárvereztetni fognak.

— **(Új anyakönyvvezető.)** A belügyminisztérium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Tolnavármegyében a bonyhádi anyakönyvi kerületben anyakönyvvezető helyettesé *Kocsk József* segédjegyzőt nevezte ki és őt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **(Újságírók karzata.)** A város-háza közgyűlési termében eddig az újságírókarzat szűk és kényelmetlen volt. *Majorossy Imre* polgármester most segített ezen, a meny nyíben elrendelte a karzat kibővítését. A ma délutáni közegészségügyi bizottsági ülésen örömmel tapasztaltuk, hogy a karzatot kibővítették s most már kényelmesen megférhetnek benne az összes helyi lapok kiküldöttei, mikor a közönség érdekében a bizottsági és közgyűléseken hírlapírói munkájukat végzik. Az újításért elismeréssel vagyunk a polgármester iránt s figyelmességét imé a napi krónika keretében feljegyezni hálás kötelességünknek tartjuk.

— **(Meglopott sváb asszony.)** *Herbert Katalin*, árpádi lakosnő, ma délelőtt panaszt emelt a pécsi járási főszolgabírói hivatalnál, hogy a mai hetivásár alkalmával a piacon ellopták hat koronával terhelt pénztárcáját. Az asszonyt panaszával a rendőrséghez utasították, mely most keresteti a piaci tolvajt.

— **(Himen táblája.)** A pécsi állami anyakönyvvezetői hivatalnak házasulandók ki-

hirdetési tábláján e héten a következő új jegyepárok nevei olvashatók:

Szilágyi József, ev. ref., Pécs — Török Juliánna, róm. kath., Pécs;

Weitzl András, rk., Pécs — Cimmer Anna, rk., Pécs;

Sári Mihály, rk., Nagy-Iván — Farkas Erzsébet, rk., Nagy-Iván;

Lickay Antal, rk., Pécs — Bitter Éva, rk., Pécs;

Heiling János, ág. ev., Pécs — Özvegy Weinhardt Mártonné Stosz Krisztina, ev. ref., Pogány;

Klein Nándor, rk., Pécs — Müller Anna, rk., Villány;

Kül János, rk., Harc — Csehi Anna, rk., Harc;

Kirsteier Gyula Vencel, rk., Pécs — Franyics Mária, rk., Pécs.

— **(Platschek Vilmos)** évek óta fennálló és kitűnő hírnévnek örvendő férfiszabó-üzletét és szövetraktárát, (Budapest, Károly-körút, Károlykiszárnya) tetemesen megnagyobbította és a modern igényeknek megfelelően berendezte, úgy, hogy a fővárosnak valóságos látványossága. Állandóan dús raktárt tart a legújabb kész férfi- és gyermekruhákból, valamint mértékszerű megrendelések céljából a legdivatosabb szövetekből. Mintákat kívánatra ingyen küld e teljesen megbízható cég és mint igen jutányos bevásárlási forrást melegen ajánljuk t. olvasóinknak.

— **(Elemelt ernyő.)** Egy urinő ma a Majláth-téren ludat vásárolván, míg egyet emelgetett és alkudott rá, az ezüstnyelű ernyőjét odaadta egy mellette álló asszonynak, hogy jobban mozgathassa a kezét. Az alku meg is lett s mikor a ludat kifizette, csak akkor nézett szét az ernyője után. Azonban az az asszony, a kinek a kezébe adta, nem volt már sehol. Eltűnt és vele tűnt el az ezüstfogantyúja ernyő is. A káros urinő bejelentette az esetet a rendőrségnél s most keresik az ernyővel eltűnt asszonyt.

— **(Szenzációk a levegőben.)** Ugy látszik, a nép körében nincsenek megelégedve e hét szenzációs eseményeivel. Nem elég sokaknak egy hétre egy rablás, két öngyilkosság, egy elmebeteg asszony, egy idegbajos gvardián. Kellene még több szenzáció is. Így tegnap délután beszéltek arról is hogy egy asszony felakasztotta magát a zidina-környéken; ma reggel egy fűszerkereskedő öngyilkossági kísérletéről szölt a fáma, a ki tegnap késő este megmérgezte magát. Node hál' Istennek, ezekből a szenzációkból egyik se igaz és jó is, mert hiszen már így is el lehetne nevezni Pécsen — az öngyilkosok városának!

— **(A tisztviselők a választásokon.)** A belügyminiszter egy felmerült konkrét esetben kimondta, hogy a kuriai bíráskodásokról szóló törvény 167. szakaszának csakis az a célja, hogy a köztisztviselők — a hivatalos hatalommal való esetleges visszaélés elkerülése végett — a képviselő választási és politikai pártarcoktól s kivált ezek vezetésétől tartózkodjanak. De ez a törvény nem tiltja meg azt, hogy a köztisztviselő tagja lehessen olyan egyesületnek, pártnak vagy bizottságnak, a mely a politika, vagy a képviselőválasztás kérdéseivel is foglalkozik.

— **(Megtámadott éjjeliőrök.)** Tamási községben *Gögös András* és *Damsa István* éjjeli őrök majdnem életükkel fizették meg, hogy egy csapat rakoncátlan legény éjjeli csendháborítását meg akarták akadályozni. A legények ugyanis, a kik vagy tizen voltak, közrefogták a két éjjeliőrt és ütlegelni kezdték őket. Az elsőt teljesen lefegyverezték, de szerencsére társa kiszabadult a támadók közül és segítségért futott a község házára. A rakon-

cátlan legények csak ekkor hagytak fel a támadással és szétfutottak. Most a bíróság folytatja ellenük a vizsgálatot.

— **(A t. hölgyközséget)** tisztelettel értesíti az Áts és Társai utódai, *Gartner, Holvay és Társa* divatszalonja Budapest, Szervitater 4., hogy megérkeztek a legremekebb őszi és téli ruhamodellek, a legdivatosabb kabátok, gallérok, köpenyek, valamint a szebbnél szebb francia, angol kelmék és selyemszövetek. Mérték szerint mérsékelt áron készítenek legmodernebb angol és francia szabásu ruhákat és konfektókat saját műtermükben a legizlésebb kivitelben.

— **(Megkéselt ember.)** Némedi községben *Kajári István*, ottani lakost egyik éjjel megtámadta *Boros György* nevű ellensége s egy késsel mellbe szúrta. Szerencsére a megkéselt ember sebe nem veszedelmes s az magament jelentést tenni az esetről a hatóságnál, hol most folyik a vizsgálat a késelő *Boros György* ellen.

— **(Csavargók és koldusok.)** Rendőrségünk így hetivásáros alkalmakkor különösen ellenőrzi a csavargókat és a koldulási tilalom áthágóit. Ma is már kora reggel elfogtak négy hely és munkanélküli csavargót és három koldust, a kiket egyelőre a torony alá internáltak s majd el fogják őket illetőségi helyükre toloncolni.

— **(Csak 4 koronáért)** 200.000 korona nyerhető. Különösen kedvező nyeresi esélyeket nyújtanak az O. felsége által engedélyezett új államsorsjáték sorsjegyei, minthogy 18,122 sorsjegy 418,640 korona készpénzben kerül egyszerre sorsolásra és a főnyeremény 200.000 korona. — Állami felügyelet és kezesség. Minthogy e 4 koronás sorsjegyek előreláthatólag gyorsan elfognak, ajánlatos, hogy ill. sorsjegyekre szóló megrendelések a Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaságnál (Budapest, Gizella-tér, Haas-palota) mielőbb, de legkésőbb 8 napon belül beküldessenek. — A nevezett intézetnél osztálysorsjegyek is kaphatók eredeti áron és megjegyezzük, hogy ez egyúttal az ország legnagyobb osztálysorsjegy-elárusító helye, mely a sorsjegy-vevőknek a legnagyobb előnyöket és biztonságot nyújtja.

— **(Eltűnt legény.)** *Erdorf János* kisközlári tizenhatéves legény a napokban valami családi perpatvarból kifolyólag összeveszett édes apjával, kire a veszekedés hevében kezet emelt. Az egyébként jólelkű fiú aztán az önmaga merészségén annyira elkeseredett, hogy néhány nappal ezelőtt eltávozott szülei lakásáról s azóta nem tért oda vissza. Miután a fiú elmenetele előtt emlegette szüleinek, hogy ezt a szegényt nem éli túl, attól tartanak, hogy valami kárt tett magában *Erdorf János*, akit most köröznék.

— **(Ellopott zsebóra.)** *Kiss János* bikádi lakostól a lakásából egy ezüst zseborát elloptak. A nyomozás csakhamar kiderítette, hogy a lopást *Demonkos József*, medinai lakos követte el, a kivel azonban a felesége elvette a lopott órát és hazavitte a károshoz, annak ablakába tevén. Az óra így tehát megkerült; a tolvaj ellen pedig folyik a bírói vizsgálat.

— **(A vén robotos.)** *Göndör Sándor*, a »Falurossza« bűnűk ereszkedett drámai hőse bucsuzik el érzékenyen a falusi »vén robotos«-tól a falu határán. S hogy nekünk pécsieknek, kiknek mindenképp kell, hogy legyen, ebben se keljen hiányt szenvednünk, hát nekünk is megvan a magunk saját külön vén robotosa. Ott van a városháza tornyának a tetején s az lenné a hivatala, hogy »pontos« időt mutasson a város polgárainak. Némelykor azonban megfedkezik ebbeli kötelességéről a vén robotos s valami hivatalosan tiltott kényelemszeretettel a késésre adja magát. Ki tudja, mi ment végbe tegnap is a városházi »vén robotos« belső masinériájában, elég az

hozzá, hogy annyira cammogott, hogy éppen kerek husz perc «fórt» adott a város többi toronyóráinak. De aztán talán önmaga is megbánta a lassúsága okozta galibát, melyet főleg a színházba járóknak okozott, kik bizony jóval az előadás kezdete után érkeztek, melyet valamelyik jól járó óra nyomán pontos időben kezdtek meg. Mára azonban már ismét helyre állott a «vén robotos» egészsége s fiatalos hévvel sietett jóvátenni a tegnapi mulasztást!

— (Október.) Az évnek tizedik hava az, melynek 31 napjára körülbelül 66 európai fejedelmi család tagja születési napja esik. A napok között első helyen áll október 10 ike, a melyen nyolc fejedelmi házból származó egyén ünnepelte születésnapját. És pedig: Schaumburg-Lippe uralkodója, Sarolta württembergi királyné, Frigyes Adolf mecklenburgi és Borvin Károly mecklenburg-strelitzi hercegek, Ferenc bajor, Bernát szász-vajmár-eizenbachi és Péter montenegrói hercegek, végül pedig Izabella, Spanyolország exkirálynéja, XIII. Alfonznak nagyanyja.

— (A példás tisztaság) a hentes üzletek egyik legfőbb kelléke. Ha ezen főkelek mellé még a friss és izletes, úgy finom füstölt árunak nagy választéka párosul, akkor az minta-üzletnek nevezhető. Ilyen üzlet a többek közt a *pálya-utcában* lévő *Göppl Mária* (volt Graumann Gusztávné) hentesüzlete, hol az említett cikkek olcsó áron beszerezhetők.

A „Turul“ cigaretta hüvely legfinomabb valamennyi gyártmány között, az egészségre nem ártalmas. Különlegessége, hogy a **cigaretta egyszer meggyújtva, minden szívás nélkül is egyenletesen végig ég,** teljesen szagtalan és tiszta anyagánál fogva az egészségre ártalmatlan.

100 darab 36 fillér.

Kapható minden tőzsdén és minden jobb kereskedésben.

Pécsett

Engel Lajos utóda

könyv és papirkereskedésében,
postán bérmentve küldve

2000 drb **7** korona
5000 „ **15** „

Művészet, irodalom.

○ **Uránia.** Tegnap este Velencét mutatta be az Uránia a színházban igen kevés érdeklődő előtt. Nagyon kevesen voltak, pedig Velence nevezetességeit, vonzó tereit s épületeit, magát az egész Velencét, a lagunák városát igazán érdemes megnézni úgy vetített képeken is. S ha a jó kivitellű képek mellé hozzá vesszük azt az élvezetes magyarázatot, melyet *Hajnal* olvas fel, akkor igazán olyan-nak tűnik fel az egész, mintha Velencét egy udvarias kalauz kíséretében az ember maga járta volna be. Vezetőnk elvezetett a híres szent Márk térre, láttuk a szt. Márk bazilika párkányzatán a mozaikképet, a híres lovakat, melyek a templom homlokzatán óriási méreteikkel imponálnak. Elvezetett az összes nevezetesebb terekre, bemutatta a középületeket, a kanálisokat, a gondolat, a szent Márk tér galambjait, egyszóval mindent, a mit Velencében csak láthatunk. Bejártuk az egyes városrészeket s megismerkedtünk a tipikus velencei alakokkal, lányokkal, asszonyokkal s férfi-

akkal. Végig néztük a tarantellát, a velencei karnevalt. A hold fénye mellett a főcsatornán végig gondoltunk. De nem is lehet röviden mindazt a sok nevezetességet, mindazt a sok szépet elmondani, a mit tegnap este minden fáradság nélkül végig néztünk. Üdvös gondolat volt az Urániát néhány napra lehozni, persze nagy kár az, hogy oly kevés a publikuma. (C.)

○ **Világhírű munka magyar nyelven.** Brehm Alfrédnek, az állatvilág ritka tehetségű megfigyelőjének és kiváló zoológiai írójának „Tierleben“ című tíz kötetes munkája legközelebb magyar nyelvű kiadást ér. A világhírű mű, mely gyors egymásutánban angol, francia és olasz átdolgozásban látott napvilágot, a Légrády testvérek kiadásában, az eredetivel azonos terjedelemben s ugyanolyan díszes kiállításban fog megjelenni. A kiadó cég a műnek átültetésére egyik legjobb szakérőnket, Méhely Lajos tanárt és akadémikust nyerte meg s a hazai olvasó közönség bizonyára örömmel vesz tudomást a nagy nemzeti vállalkozásról.

○ **Az Én Ujságom.** Pósa Lajos gyermeklapja immár közeledik tizenkettedik évfolyamához. Pósa Lajossal, a szerkesztővel a magyar íróvilág komolyan és tréfásan, érzelmesen és buzdítóan ír Az Én Ujságom-ba. A mellett a legolcsóbb gyermeklap is, mert előfizetési ára csak 2 korona negyedévre. Előfizetni lehet Az Én Ujságom címen Budapesten, VI., Andrassy-ut. 10. sz. alatt.

○ **Magyar Paizs.** *Borbély György* zalaegerszegi főgymnásiumi tanár „Magyar Paizs“ címen társadalmi hetilapot indított a hazai ipar támogatására, a szövetkezeti eszme terjesztésére, s általában a nemzeti közgazdaság és a faji jelleg védelmére. Az első számban, az ismertető cikkeken kívül *Bartha Miklósnak* is van egy program cikke. *Jászai Marinak* s *Harmath Lujának* egy-egy levele. dr. *Kele Antal* egy cikksorozatot kezdett meg a szövetkezetekről. A lap állandóan közli a magyarországi gyárakat, nagyobb iparosokat és kereskedőket. Hetenkint legkevesebb nyolc oldalon jelenik meg, s évi ára csak négy korona, hogy minél népszerűbbé tegye itthon a hazai gyárakat.

○ **Négykoronás Petőfi disz-kiadás.** Az új kiadás célja az, hogy mindenki, még a kevésbbé tehetős is lényes diszben gyönyörködhessek a szabadság és szerelem dalnokának költeményeiben. Ez a négykoronás kiadás, minden olcsósága mellett is olyan disz-munka, mely a legtényesebb könyvtárban is megállja helyét. Piros vászonkötésben rendkívül kedves és izléses. Belső kiállítása pedig méltóan versenyez külső díszével. Papirosa finom, nyomása tetszetős, és illusztrációi régebbi és újabb mesterek remekművei.

T a n ü g y.

(Törvénytörő tanítók. A közoktatásügyi miniszter jelentése szerint hazánkban az 1898/99. iskolaévben 1815 oly iskola volt, melyben a magyar nyelvet nem tanították sikerrel, ez iskolák közt 58 községi 272 római katolikus, 518 görög katolikus, 743 görög keleti és 224 ágostai evangélikus volt. E szomorú eredménynek oka, hogy 2238 tanító nem tudott magyarul, még pedig 168 községi, 288 római katolikus, 298 görög katolikus, 732 görög keleti és 372 evangélikus. Hogy oly tanító, ki nem tud magyarul, nem is taníthatja a nyelvet, azt mindenki természetesnek találja, különben magyarul nem tudó tanítók száma évről-évre fogy. De oly tanító, ki tud magyarul, az törvénytörést követ el. Ilyen tanító pedig kétszázharmincegy volt, még pedig 220 görög katolikus és 11 görög keleti. Kívánatos lenne, ha ezeket a tanítókat, ha kell erősebb eszközökkel is a törvény tiszteletére megtanítottassák.

Folyószám 20. Idénybérlet 20. Páros bérlet.

Nemzeti színház.

Ma, vasárnap, október 21-én.

Délután 3 órakor fél helyárrakkal.

Eleven ördög.

Vig operette 3 felvonásban. Irta: Konti József.

Személyek:

Soubise herceg	Vágó Béla
A hercegné	Veszpréminé
Tibul de Hügeon báró	Kozma Pista
Hermine, nővére	Szirmay Olga
Letorier vicomte	Gergely G.
Pomponius	Németh János
Grevin	Delli Lajos
Marianna	Szekula Sári
Desperierres	Nádassy J.
Veronika	Aradiné V.
Margot	Simon Mariska

—
Este félnyolc órakor rendes helyárrakkal.

Vén bakancsos és fia a huszár.

Szigligeti népszínműve.

Személyek:

Veres, csaplár	Vágó Béla
Ilon	Kende Paula
Frici) gyermekei	Nádassy J.
Sugár Mihály	Németh János
Laci	Mezey Andor
Hangos kántor	Nagy Dezső
Lidi, leánya	Szekula Sári
Pista	Boross Margit
Talléros	Delli Lajos
Huszárörrmester	Füredy G.
Öreg paraszt	Pásztor János
Előljáró	Kiss József
1.	Éltető Gyula
2. parasztgazda	Kóhalmi Andor
3.	Boross P.
1.	Nagy Vilma
2. parasztasszony	Oláhné
3.	Simon Mariska

—
Holnap, kettő, október 22-én.

Leszállított helyárrakkal

XI. Lajos.

Delaingna pályadíjazott történeti drámája.

Kedd: Menyem.

Szerda: Lili.

Csütörtök: New-York szépe.

Péntek és szombat: Ugyanaz.

Séta a világ körül.

Pécs, 1900. október 20.

— **Még egy trónkövetelő.** A boldog Franciaországban van egy tényleges köztársasági elnök s ezenkívül egy pár trónkövetelő is csekély számú válogatott hive előtt mint egyedül jogos és hivatott uralkodó szerepel. E várományos uralkodók száma megsaporodott egygyel. Az új roy magát I. Gyulának nevezi s azt állítja, hogy ő XIV. Lajosnak egyenes leszármazottja. Most trónörökösről gondoskodik, s ezt egy proklamációban adja tudtul a franciáknak. A kiáltvány — melyet a Journal des Debats-nak küldött meg — eredetileg kivonata egy hosszabb levélnek, melyet I. Gyula az unokanővéreinek, Augustia Victoria német császárnénak írt. A levélben figyelmezteti unokanővérét, hogy ő a francia trón egyedüli örököse, és gyermekei nem lévén, elérkezett az idő, hogy a trónöröklést szabályozza. Az Orleánsokról hallani sem akar, mert azok királygyilkosok, a Bourbon-Anjou-házbelieknek pedig az utrechti szerződés tiltja meg, hogy a francia trónra jussanak. Ennélfogva I. Gyula halálával a fiúág kihalt és így a korona női ágra vagyis II. Vilmos német császára száll, Vilmos császár anyja ugyanis szász-koburg-góthai hercegnő és így Bourbon Antoinettek, IV. Henrik nagynénjének leszármazója. Miután így megmagyarázta a családfát, I. Gyula így folytatja: „Ha Istennek úgy tesz, hogy a mi királyi személyünket magához vegye,

akkor Vilmos német császár, mint Franciaország hetvenötödik királyát Rím-ben megkoronáztatja magát, mátol fogva pedig Franciaország trónörököse címet viselheti. I Gyula maga is kétségbe vonja, hogy Vilmos császár egyhamar gyakorolhatja trónörökös jogait, mert ő — ugymond — ismeri alattvalóit, azok sohasem fogadnak be idegen dinasztia. Azért esetleg majd Berry herceg morganatikus házasságból származó unokáit törvényesíteni fogja. Most azonban fölhasználva a német császárral való közeli rokonságot, egy tervet terjeszt eléje, mely arra van hivatva, hogy Európát ujja alakítsa. E szerint Hollandia, Belgium és Spanyolország Franciaországhoz csatoltatnának. Ausztria pedig bekebelezetnék Németországba, Lengyelország újra önálló legyen és Oroszországot a Keleten kell kárpótolni az elveszett tartományért. A pápaságot továbbá az összes papi méltóságot el kell törölni és én — így végzi I. Gyula a levelet — magamra vállalom, hogy egy év lefolyása alatt Europa összes adósságait letörlesztem.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel felkérjük, szíveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

Közgazdaság.

□ A vetések állása. Az október hó folyamán tapasztalt hosszantartó szárazság és szokatlanul meleg időjárás csak az utóbbi napokban néhol beállott esőzésekre hűlt le. A nagy szárazság folytán a külső gazdasági munkálatok, nevezetesen a szántás és vetés csak lassan volt eszközölhető, sőt néhol a gazdak még nem is vetettek, vagy csak részben. Az elvetett gabona néhol ritkán és rosszul, helyenkint pedig ki sem kelt. E miatt aggódnak is némely vidéken a gazdák, sőt újra is vetettek ott, ahol a mag férgek és egerek károsítása következtében elpusztult. Általában

az egerek és férgek ismét tömegesen mutatkoznak, különösen a Duna jobb partján és az erdélyrészi vármegyékben; néhol a Tisza vidékén is kárt okoznak már. Az őszi vetés a mostani nedvesebb időjárásban valószínűleg gyakrabban lesz eszközölhető; igaz, hogy még nagyon sok a vetni való is. Az őszi repcét férgek károsítják, több helyen szintén újra vetették. A kikelt vetések nagyrészt még gyengék és szintén nagyon kívánják a kiadó esőt. A kukorica törésével nagybárra mindenütt kedvező időben elkészültek; a termés mennyiségre nézve általában közepes, minőségre nézve tulnyomólag kielégítő és jó. Néhol a kukorica-moly, másutt a szárazság csökkentette az eredményt. A répa kiszedése, tisztítása és bevermelése folyamatban van. A termés mennyisége szintén közepes, minőségileg jó. A cukorrépa magas százaléku cukortartalmát általában dicsérik. A szüret nagyobb részben mennyiségileg gyenge, közép, minőségileg többnyire jó, sőt néhol igen jó eredménnyel befejeztetett. A kevésbé jól kezelt és peronoszporalepett szőlőkben nagyon gyenge a termés. A téligyümölcs leszedetett, az eredmény alig közepes. A rétek és legelők gyengék.

TÁVIRATOK.

— **Megcáfolt vérengzés.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Zagrából megcáfolják a „Magyar Szó“-ban megjelent, állítólag a Verőce melletti bányában történt rémes munkás zendülést. *A hatóság mit sem tud az esetről s Verőce mellett nincs is bánya.*

— **A khinai háború.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Sanghaiból je-

lentik, hogy sok boxer, kiket a szövetséges csapatok délre űztek. Santungban újabb lázadást és keresztényüldözést keltett.

Washingtoni távirat szerint a khinai kormány kérte a tárgyalásokat megkezdeni Pekingben. A külügyi hivatal még nem válaszolt erre.

A khinai lapok Kangju haláláról adnak hírt.

Tiercsinben a német csapatok közt sok a megbetegedés, naponta pusztulnak belbetegségben. A régi temető tömve van német katonák holttesteivel.

— **A dunaparti villamos megnyitása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Budapesten a dunaparti villamos vasutnak ma délelőtt volt a műtanrendőri bejárása. *A vasut e nemben egyedül álló a világon.* Száznegyvenhárom nap alatt készült el, hossza 1100 méter s a Petőfitértől az Akadémiáig halad folyton a Duna partján. A forgalom még délelőtt megkezdődött. Az új vasutat nagy tömeg nézi.

— **A pénzügyi bizottság ülése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A pénzügyi bizottság mai ülésén a kisebb költségvetési tételket tárgyalták. A bíróság tételét Bartha Ödön felszólalása után elfogadták. A Horvátországgal való közös költségek tételénél Bartha Ödön kifogásolja a provizorium folytonos megújítását s a végleges kiegyezés megkötését sürgeti. A tételt elfogadták. A miniszterelnökség tételénél Komjádi Béla bizalmatlanságát fejezte ki a miniszterelnök iránt és sürgette a magyar faj megerősítésére szükséges intézkedések fogantatását. A tételt Széll Kálmán miniszterelnök replikája után elfogadták.

Pártoljuk a helyi ipart!

A következő cégeket ajánljuk a t. közönség figyelmébe:

Ékszerész- és órás ipar.

ENGESZER Miklós Pécs, Király-utca 6. Órás, ékszerész és ezüst-árak kereskedése és raktára.

WALLA Ferenc Pécs, Kossuth Lajos-utca 4. sz. Órás és aranyműves.

Fűszer- és gyarmatáru-kereskedés.

KERDL Lajos ezeltől Berec Károly fűszer, bor, tea, rum, ásványviz- és csemege-kereskedése Pécs, Király-utca 6. szám.

LEHNER Béla fűszer-, liszt-, gyarmat-, gyógyviz- és terménykereskedése Pécs, Szigeti-országút 2. sz. A »Korona«-szálloda sarkán.

Fényképészet.

MARTON István fényképész Pécs, Múterem Ferenciek-utca 21.

Bádogos ipar.

ROMEISZ György Pécs, Bádogos-üzlet és vízvezeték berendezési vállalat. Kossuth Lajos-utca 7. sz. Műhely: Sörház-utca 12.

Divat- és rövidáru.

ANGYAL Samu Pécs, Király-utca 3. (Hajó szálloda) Legolcsóbb bevásárlási forrás úri-, női-, divat- és rövidáru szakban.

LEGUJABB látkepes levelezőlapok, rövid-, diszmű-, norinbergi és rőtös-árak legolcsóbban a Fecskénél. Schwarz Zsigmond Pécs, Király-utca 47.

Kőfaragó ipar.

SIREMLÉKEK a legnagyobb választékban és a legolcsóbb árak mellett csakis Ifj. Vogl Jánosnál kaphatók. Pécs, vásártér.

Ruházati ipar.

WINTER Károly Pécs, Király-utca 2/1. Uri divat szabó.

KESZ férfi ruha-áru. Legolcsóbb bevásárlási forrás »Első bécsi férfi- és gyermekruha-raktár« cég. Pécs, Király-utca, városház-épület.

Vízvezeték-szerelők.

ROMEISZ és Mestríts Pécs, Sörház-utca.

Kefekötő ipar.

HOLECSEK Péter kefe- és ecset-készítő. Király-utca 26. sz.

Élelmezés.

COPF János sütődéje Pécs, Kossuth Lajos-u. 18.

DONNER József lisztkereskedő Pécs, Kossuth Lajos-utca 10.

Lakatos ipar.

MESTRITS Jenő Pécs, Király-utca 38. Épület- és műlakatos. Specialista rácsmunkákban.

Mulatóhelyek.

AZ »OTTHON«-kávéházban minden vasárnap és csütörtökön katonazene. Hétfőn, szerdán és pénteken ifj. Kórodi Gyula, kedden és szombaton Rác Gusztó és Somogyi Zsigmond zenekara működik.

BEDŐ-kávéházban és a Secessió sörözőben naponként Rác Gusztó és Farkas Sándor zeneestéje.

ROYAL kávéházban minden kedden, szombaton és vasárnap cigányzene.

DOLLINGER András. Hétféjedelem szálloda. Minden csütörtökön és vasárnap cigányzene.

Diszkertészet.

NOWOTARSKY A. és fia kertészetében Pécs, Munkácsy-utca 20. Izsés virágkötészet, legnemesebb gyümölcsfák, legjobb veteménymagvak.

Asztalos ipar.

DINESZ György épület- és butor-asztalos Pécs, Kossuth Lajos-u. 11. Ugyanott butorraktár.

STEINER Gyula épület- és butorasztalos Teréz-utca 10. sz. Szolid munka. Olcsó árak.

Kárpitos és diszítő.

LEDERER M. jó hirnevű és szolid kárpitos üzletében szerezhető csak be legjobban a legdivatosabb kárpitos munka.

Házhelyek.

SZÉP háztelkek Alsó malom-utca 7. sz. alatt eladó. Bővebbet Munkácsy-utca 20. sz. alatt.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztettek Pécs szab. kir. város 1900 évi október hó 20. napján tartott hetivásárán.

Az árak métervásánsként számíttatnak.

Buza uj 13.80—13.20; 6.00—00.00; kétszeres uj 12.40—12.—; rozs uj 12.60—12.20; ó —; árpa ószi 12.30—12.—; tavaszi —; zab tavaszi 10.60—12.20; uj —; búkköny —; kukorica uj 10.—40—10.—; ó —; széna 6.60—5.20; szalma 3.60—3.—.

Kínálat: erős, mintegy 320 gabona-kocsi volt a piacon.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
 kiadó.

Hirdetések.

Magánzene-akadémia.

Értesitem a t. szülőket és zene barátokat, hogy

magán zene-akadémiámat,

mely Budapesten 4 év óta áll fenn és szép elismeréssel találkozott. **Pécsett f. évi szeptember 1-ével megnyitottam a Király-utcában.**

Ugy a kezdő, mint a haladó tanítványok évvizsgálói nyilvános hangversenyvel kapcsolatban tartatnak meg.

Főtanszak: **Zongora és zeneelmélet. Tandíj: havonta 6 forint.**

Fiú-tanulók is felvétetnek.

A beiratások lakásomon: **Indóház-utca 37.** eszközölhetők.

Blätterbauer Róza,

zongoraművész, a frankfurti Raff-conservatorium volt tanárnője.

Uraságok, uradalmak

és

gazdaságok figyelmébe!

Rudazó és kerékkötő láncok, ugy marha fejére és lókötfék láncok, ló-zablák és zablaláncok.

Fekete lakkirozott szerszámkulcsok, csattok és karikák.

Gyors és pontos kiszolgálás.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Tisztelettel:

Horváth Pál

Pécsett.

Budai külváros, Lánc-utca 2. sz.

Uj zene a 'NÁDORBAN'

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy mától fogva

Garay Ferenc

ujjonnan szervezett zenekara

naponta zeneestélyt tart.

Kitünő kávéházi italaim, CSERTA-és SCHÖNHERR-féle boraim, nemkülönben három kitünő billardasztalom (nappal óránként 28 kr., éjjel 36 kr.), továbbá a n. é. mulató közönség részére egy ujjonnan berendezett separée áll a rendelkezésére.

A kávéház egész éjjel nyitva!

Hideg buffet! — Mérsékelt árak!

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

teljes tisztelettel:

Weindorfer János,
kávés.

Baranyamegye legnagyobb mechanikai műhelye.

Baranyamegye n. é. közönsége bizonyára már rég hiányát érzi egy, a jelenkor igényeinek teljesen megfelelő s a legujabb gépekkel ellátott

mechanikai műhelynek.

Ezen a hiányon olyan formán lett segítve, hogy

Kisaszondy és Dréher

mechanikusok és okleveles gépészek

Pécsett, Király-utca 24. sz.

alatt, a fent nevezett kellékekkel ellátott műhelyt nyitottak meg.

Elvállalnak minden e szakmába vágó munkákat, ugymint varrógép- és kerékpár-javítások, távbeszélők, villamos csengetyűk, orvosi műszerek, írógépek, villanyozó gépek és phonographok javítása olcsón és pontosan eszközöltetnek.

Az összes villamos cikkeket raktáron tartják a legolcsóbb árak mellett.

Özv. Kovátsits Antalné

szijgyártó és nyerges-üzlete

Pécsett, irgalmassok bazárjában.

Raktáron tartok legkitünőbb szín-
bőrből készült

gép- és hajtószijakat

különléle nagyságban és szélességben, valamint **kötő- és varrószijakat**; továbbá különféle

bőröndöket

legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig. **Lószerszámokat, nyergeket, nyeregszerszámokat, izasztókat, ló-takarókat, lópokrócokat,**

legnagyobb választékban.

A t. hölgyközönség figyelmébe!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy

női

ruha-salonomat

f. évi november 1-től Kossuth Lajos-
utca 21. számú házból a

Ferenciek-utca 8. szám alá

fogom áthelyezni, hol ezentúl is oda fogok törekedni, hogy a n. é. hölgyközönség legkényesebb igényeit is kielégítek, mire londoni, párisi és bécsi nagy üzletekben szerzett tapasztalataim teljesen képesekké tesznek.

Becsés pártfogásukat kéri, kiváló tisztelettel

KOSZTKA GYULA.

A legkitünőbb és legujabb divatlapokról gondoskodva van.

WINTER KÁROLY

férfi szabó

Pécsett, Király-utca 2/2 sz. a.

Az őszi időnyre megérkeztek a **legfinomabb valódi angol és brünni gyapju kelmék**, miért is ajánlja régi hírneves üzletét a nagyérdemű közönségnek ugy helyben, mint a vidékre.

Pontos kiszolgálás!

Kitünő szabás!

Ifj. Türr Mihály

hengermű-gőzmalmi liszt-raktára
Pécsett, Kossuth Lajos-utca 23.

Van szerencsém a t. közönség b. figyelmébe ajánlani saját örletésű

liszt-készítményeimet.

Raktáron tartok minden számú lisztet, továbbá korpát, darát, tengeri és árpa-darát.

Naponta friss házi-kenyér.

Pontos mérték.

Szolid kiszolgálás.

Kérem a címre ügyelni!

A

Gólyához.

A

Gólyához.

Őszi és téli női kabátok, gallérok, gyermek-felöltők, ruhakelmék, flanellek, barchetek, vásznak, chiffonok, paplanok.

Óriási raktár

szőnyegek, függönyök, ág- és asztalterítőkben.

Legjutányosabb árban és legnagyobb választékban szerezhetők be a

„GÓLYA“-üzletben

Király- és Kazinczy-utca sarkán.

Alapított 1846-ban.

KRAUSZE IGNÁC

női és férfi fehérnemű-üzlete

A SZILÉZIAIHOZ.

Pécsett, Széchenyi-tér, Bazar-épület.

A legnagyobb választék a legjobb minőségű női és férfi fehérneműekben, vászon-árúknak és asztalneműekben. A legfinomabb divatcikkek gazdag raktára.

Menyasszonyi kelengyék

a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kiállításban állandó készletben tartanak s megrendelések minta vagy tetszés szerint készíttetnek.

„NAGY VIGADÓ“ megnyitása.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy a

„NAGY VIGADÓ“ vendéglőt

SCHVARCZ-PALOTA, a nemzeti színház mellett f. é. október 13-án átvettem, s azt

→ mult szombaton, október hó 13-án ←

ünnepélyesen megnyitottam.

Sok évi tapasztalataim után reményem, hogy **kitünő konnyhával, valódi, jó pécsi boraimmal és kifogástalan kiszolgálással** a n. é. közönség minden igényét ki fogom elégíteni s teljes megalégedését megnyerni szerencsés leszek, főtörökvésem lévén a „NAGY VIGADÓ“ jó hírnevét emelni.

Abonenseket ebéd- és vacsorára házban és házon kívül mérsékelt árak mellett elvállalok.

A „Vigadó“ nagy tánctermet a bált rendező mélyen tisztelt közönség becses figyelmébe ajánlom s azt mulatságok alkalmával igen jutányosan rendelkezésére bocsátom.

Midőn még **kitünő boraimra** a n. é. közönség becses figyelmét felhívom s szíves pártfogásáért esedezem, vagyok

mély tisztelettel

HENCZ LAJOS,

vendéglős.

Két tanonc a gép-iparra felvétetik.
Alsó malom-utca 5. sz.

Legolcsóbb árak.

Butor-terem.

Pécsett Kossuth Lajos-utca 11.

Ezennel tisztelettel tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy a már 25 év óta Pécsett főnnálló asztalos-üzletemet **butor-teremmel** bővítettem ki; midőn ezt köztudomásra hozom, vagyok bátor a n. é. közönség nagybecsű figyelmét felhívni:

ebédlő-, hálószoba, ugyszintén iroda-berendezéseimre, legujabb **fénytelen (matt) butorok**, ugyszintén a legizlésebb **fényezett butorok** a legremekebb kivitelben, folyton óriási választékban rendelkezésre állanak.

Renaissance, Baroque, és Ó-német stylben

készített butorok egyes darabokban, ugyszintén teljes berendezésekben a legnagyobb választékban **tekintethetők meg**. A legujabb butor-divat sensatioja a **lakirozott butorok**, nemkülönbén **hajlitott fából** készült butorok megtekintésére tisztelettel van szerencsém a n. é. vevőközönséget meghívni.

A nagyközönség pártfogását kéri

Dienesz György

butor-raktár és asztalos-üzlet tulajdonos.

Lelkiismeretes kiszolgálás.

A butorokért jófajlás.

Kitünő és stylszerű munka.

Készít orgonákat
a legújabb rendszer
szerint, és a legcélse-
rűbb kivitelben
jutányosan.

BIEBERT JÓZSEF

orgona- és harmonium-készítő

PÉCSETT,

Lakik: Kossuth Lajos-utca 39. sz. a.

Elvállal e szakmába vágó
mindennemű

átépítéseket
és javításokat a leg-
olcsóbb árban.

Van szerencsém a t. közönség b. tu-
domására adni, hogy
Kossuth Lajos-utca 13. sz. a hét feje-
delem átellenében

cipész-üzletet

nyitottam.

Készítek a jelenkor kívánalmi szerint
mindennemű **lábbelit** és **javitást.**

A t. közönség b. pártfogását kérve,
vagyok teljes tisztelettel

Bieberstein István.

Gyermek ruhák, krém és színes
gyermek köppenyei, krém és Te-
getkék, ugyszintén **fiú öltönyök,**
sapkák, kalapok, cipők, vala-
mint **női és férfi cipők,** posztó
és bőrből, teli **alsó ruhák, eső-
ernyők;** nagy választéku **férfi és
női nyakkendők** csakis

SPIEGEL JÓZSEF-nél

Király-utca segélyező-egylet épületében kayható.

Elegáns női ingblousok 1-20—4.

Jó keresetet

fix fizetés és magas jutalék mellett sze-
rezhetnek olyan megbízható és ügyes

iparosok,

kik szabók és cipészeknek elkerülhetetlen
szükséges cikkek elárúsításával foglalkozni
óhajtanak. Ajánlatok ABC cím alatt a
kiadóhivatalba küldendők.

**Pécs város háztulajdonosainak
névjegyzéke**

és

a pécsi szőlősgazdák névjegyzéke

a helyrajzi és kataszteri számokkal, az utcák,
illetve dűlők szerint.

Kapható kiadóhivatalunkban

A két kötet ára 3 korona.

**A n. é. butorvásárló-közönség
figyelmébe!**

Van szerencsém közhírré tenni, hogy a **Makár-
utca 18—20. sz. alatt** lévő butorraktárom **to-
vábbi fönntartása** mellett, a n. é. közönség
kényelmének teljes kielégítésére

a Ferenciek-utca 7. sz. a., dr. Kereky-féle házban

BU TOR RAK TÁ RT

rendeztem be, hol csakis saját készítményű, solid kivitelű butoraim állanak

a n. é. vásárló közönség rendelkezésére,
különféle stílusban és legolcsóbb árak mellett,
nagy választékban.

Kérem tehát előforduló szükség esetén
a n. é. közönség b. pártfogását.

Pécs, 1900. augusztus hóban.

Kiváló tisztelettel

KLEIN ADAM,

épület- és butor-asztalos,
(Makár-utca 18—20.)

Mindenkinek fontos!

Nélkülözhetetlen az összes üzemeknél!!

Eddig 56,000 motor 260,000 lóerőre
szállított.

A világhírű „**OTTO**“-féle **benzin-
és gázmotor** a legegyszerűbb és
legolcsóbb hajtóerő, a legkevesebb
gáz- és benzin-fogyasztással.

==== Semmiféle versenytől utól nem érve. ====

LANGEN ÉS WOLF GÁZMOTORGYÁRA

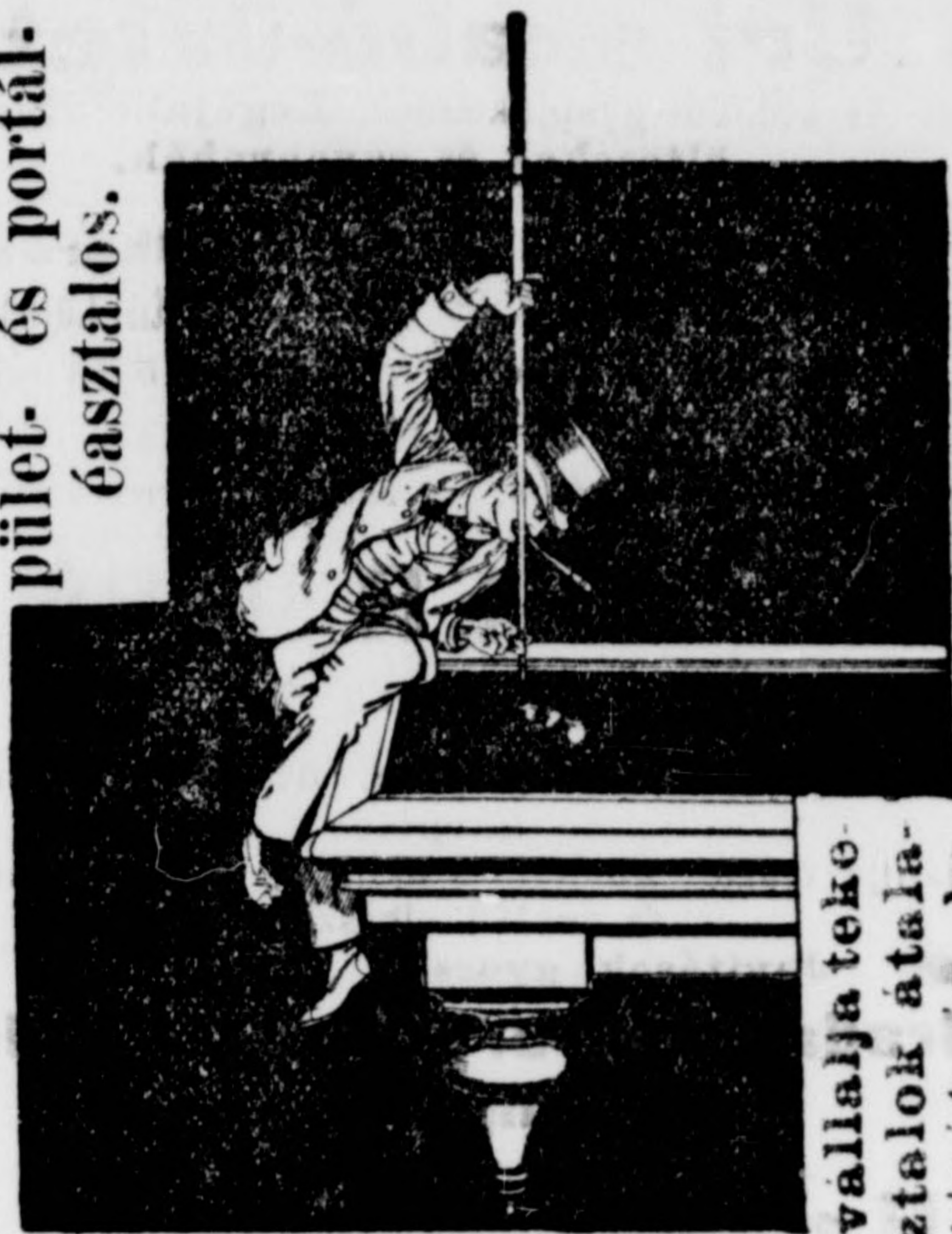
BUDAPEST, VI., Váci-körut 59. sz.

*Az eredeti „**OTTO**“-féle benzin-lokomobílok a legjobbak
és legkeresettebbek; kitűnően alkalmas mezőgazdák-
nak, mert nincs tűzveszély, nem kell hozzá sem gépész,
sem víz.*

Megkeresésekre azonnal válasz küldetik; költségvetések és értesítések díjmentesek.

DOMJÁN OTTMÁR

teke-, butor-,
pület- és portál-
éasztalos.

Elvállalja teke-
asztalok átala-
bitását és be-
huzását.

Pécsett, Árpád-utca 37. szám.

Demini Ferenc

Pécsett Ferenciek-bazára.

Raktáron tartok egelegánsabb **di-
vánokat, ottománokat** és **kár-
pitos butorokat** a legolcsóbb árak
mellett.

A. KRISTÁLY Szt. Lukácsfürdői
hegyiforrás nagy mélységből
fakadó, állandó összetételű,
igen tiszta, calcium- és mag-
nesium-hydrocarbonatos
ásványviznek minősítendő.

Kapható Pécsett: Berec Károly, Eizer János,
Gyimóthy Gyula, Kerner János,
Lengyel Jakab, Reeh Vilmos özv., Spitzer
Sándor Fia, Spitzer Jakab, Sipos János, Már-
kus Simon, Léhner Béla, Lehner János, Kohu
Dávid, Szabó Sándor, Spert Vilmos, Rónaky
Sándor, Schütz Ferenc kereskedéseiben; özv.
Bedő Károlyné és Kulini Henrik éttermében.

Több száz kiváló orvos által
ajánlva, a legizletesebb és legolcsóbb
ásványviz.

1.000.000

KORONA
ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

Az összes 50.000 nyeremény
JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb eset.:
1.000.000 korona.

A nyeremények részletes beosztása a következő:

1.000.000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Köszvényben fizetendő	Jutalom	Korona
1	1	600000
1	nyer. b	400000
1	"	200000
2	"	100000
1	"	90000
1	"	80000
1	"	70000
2	"	60000
1	"	40000
3	"	30000
1	"	25000
2	"	20000
3	"	15000
31	"	10000
67	"	5000
3	"	3000
432	"	2000
763	"	1000
1238	"	500
90	"	300
31700	"	200
3900	"	170
4900	"	130
50	"	100
3900	"	80
2900	"	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek
egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb esélyek-
kel bíró magy. kir. szabad. osztálysorsjáték
legközelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre **50,000**

pénznyeremény jut, tehát az oldaltálló nyere-
ményjegyzék szerint a sorsjegyek felét pénz-
nyereménnyel huzzák ki és egy külföldi sors-
játék sem képes aránylag ily nagy nyere-
mnyeket felmutatni, mint a mi magyar osztály-
sorsjátékunk.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió 160,000
korona lesz kihuzva és az egész vállalat ál-
lami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tetszerű árai az I. osztályhoz:
egy nyolcad ($\frac{1}{8}$) frt — **.75** vagyis **1.50** korona
egy negyed ($\frac{1}{4}$) „ **1.50** „ **3.—** „
egy fél ($\frac{1}{2}$) „ **3.—** „ **6.—** „
egy egész ($\frac{1}{1}$) „ **6.—** „ **12.—** „

utánvét mellett vagy az összeg előleges be-
küldése ellenében. Hivatalos tervezet díjta-
lanul. — Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre,

f. é. október hó 28-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa

BANKHÁZ

Budapest,

V., Váci-körut 4/a.

Fiókbankházak: IV., Múzeum-körut 11.
VI., Erzsébet-körut 54.

Sok és nagy nyereményt fizettünk már
ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körül-
belül három millió koronát.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** főelárusítók Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet
a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget {utánvételezni kérem }
.....korona összegben {postautalvánnyal küldöm.} A nem tetsző törlendő.

Pontos cím.

KIS HIRDETÉSEK.

Ki az általánosan ismert

hullámos cement-tetőzet

jóságáról meggyőződést akar szerezni, tekintse meg *Ráth Mátyás indóházi és Marton Miksa szigeti-országuti* háztulajdonos urak házait.

Megrendelhető:

WURSTER ANTAL-nál, Pécs, Indóház-ut.

Donner József gőzhenger-malmi liszt-kereskedés.

Ajánlja saját őrleményű, kitűnő jó minőségű mindennemű **liszt-árut.** Páratlan jó kiszolgálás. — Naponta friss házi-kenyer.

BOTTLIK IMRE orthopéd-cipész

Pécsett, Király-utca 21.

Ajánlja saját műhelyében készült s a mai igényeknek minden tekintetben megfelelő

l á b b e l i j e i t.

Különösen ajánlja magát mindazoknak, kik **orthopédiai műcipőt** viselnek, az e szakmára berendezet speciális műhelyét. **Vidéki megrendelésnél a viselt cipő beküldése is elegendő.**

Olcsó árak. — Szolid kiszolgálás.

HERCEGH JÁNOS mű-esztergályos

Pécs, Király-utca 45.

Ajánlja magát minden e szakmabeli rendelések javítások olcsó és pontos elkészítésére.

Dobrowolszky Ferenc

szoba-és díszfestő, mázó. Pécsett, Anna-utca 41.

Ajánlja üzletét mindennemű, a modern kornak megfelelő munkák elkészítésére úgy helyben, mint a vidéken. **Pontos és szolid munka. Jutányos árak.**

Uraságok, uradalmak és gazdaságok figyelmébe!

Molnár János

bognár-mester.

Ajánlja magát mindennemű **új és divatos kocsik** gyors és pontos elkészítésére. **Versenyképes árak.** Jó munka. **Javítások gyorsan és olcsón** teljesíttetnek.

Pécs, Kossuth Lajos-utca 20. sz.

Krautzsák Ferenc utóda

VARGHA GYULA kovács - mester

Pécsett, buza-tér 7. sz.

Uraságok, uradalmak és gazdaságok figyelmébe ajánltatik fent nevezett cég minden e szakmába vágó munkája, különösen **kocsi-kovács munkák** legszebb kivitele és azok stilszerű javítása.

Bognár, fényező és kárpitos-munkák elvállaltatnak, azonkívül **lóvasalások is.**

JERICS VINCE reszelővágó

Pécsett, Buza-tér 7. sz.

Eltompult reszelők és ráspolyok ujonnan való felvágatása. Sulyreszelők 2 klgrmmon felül 1 klgrammonként 26 krba számítottat. Kérem egy próbamegrendeléssel szakképzettségemről meggyőződni.

Muska Antal

épület- és bútorasztalos.

Koporsó-raktár.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy eddig Pálya-utca 41. szám alatt létezett üzletemet f. évi november 1-én

Pálya-utca 44. szám alá

helyezem át, a hol is, mint eddig, törekedni fogok mindenféle megrendelést jutányos áron és szolidan elkészíteni.

Egy jó családból való fiu

könyvkötő-tanoncnak

felvétetik. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Weisz Gyula

uri, női- és gyermekcipész
PÉCS, Irgalmasok-utca 1. sz.

Ajánlja üzletét **mindennemű e szakmába vágó munkák olcsó és jutányos áron** való elkészítésére.

Tartós munka. — Finom kiszolgálás.

Szeibert Fülöp a Pécsi Takarékpénztár palotájában.

Uri szabó-üzlet.

Bel- és külföldi gyapjukelmék. **Legújabb divatu uri öltözékek és egyenruhák.**

Pernecker József lisztkereskedő

Kossuth Lajos-utca 4.

Ajánlja saját átörleményű, **kitűnő jó minőségű** mindennemű **liszt-árut.** Páratlan jó kiszolgálás. — Naponta friss házikenyér,

KOLLER IMRE

Pécs, Lánca-utca 7. szám.

Kocsiépítő, kovácsbognár, diszító, fényező és kárpitos.

Ajánlja magát minden e szakmába vágó munkák **olcsó és szolid** elkészítésére.

Javítások gyorsan és pontosan.

Uradalmak, uraságok, gazdaságok figyelmébe.

Bayer és Endresz

úri divat szabók,

Pécs, Kossuth Lajos-utca 24. sz.

Megérkeztek

a legújabb divatu **francia és angol posztókelmék.** Kérünk számos rendelést és törekedni fogunk minden igényeknek megfelelően. **Pontos szállítás, olcsó árak.** Levélbeli megrendelések elfogadtnak.

Egy jó házból való fiu

lakatos-tanoncznak

azonnal felvétetik.

Bővebb tudósítás Karl Arthur papirkereskedésében Kossuth Lajos-u. 7. sz.

Szenzációs

ujdonság!

A n. é. közönség rég érzett hiányát pótoltam a **new-yorki mintára** berendezett

borbély- és fodrász-teremmel,

melyet **f. é. október hó 25-én, azaz csütörtökön** az Irgalmasok-utcája **24. sz. a. házban,**

a Bedő-kávéház átellenében megnyitok.

Minden üzleti eszközöm az e célra berendezett desinficiáló készülékkel fertőtlenítettik.

A n. é. közönség tömeges pártfogását kérem, mely tisztelettel

Pályf József,

fodrász.

A pécsi püspöki uradalom mohács-szigeti kertészetéből eladás alá kerülnek a következő gyümölcsfák, dísz-bokrok és cserjék, u. m.:

Nemek megnevezése	Az eladás alá kerülő drb. száma	Ara 100
		dara-bonként korona
1 Különféle, válogatott fajú, téli és nyári almafa, 1—5 évesek	16500	50
2 Különféle, válogatott fajú, téli és nyári körtefa, 1—5 évesek	10500	50
3 Különféle, válogatott fajú cseresznyefa, 1 évesek	1400	60
4 " " szilva, kajszii és francia-barackfa, 1 évesek	400	60
5 Dísz-cserjék	28000	20
6 Fehérvirágú vad-gesztenyefa, 7 évesek	2000	50
7 Populusok, 2 évesek	2100	40
8 Szomorú- és gyűrű-fűzfa	1400	30
9 Magas-tövű egres és ribizke	400	20
10 Platánfa, 1—5 évesek	1500	60
11 Accralba és negundo, 3 évesek	2400	50
12 Spárga-gyöker, 3 éves	2000	10

Az árak helyben értendők. — Megrendelések a pécsi püspöki uradalom jószágigazgatójához Pécsre, vagy pedig az uradalom mohács-szigeti intézőségéhez (u. p. Dautova) küldhetők.